

grafvæsenet opfører sin egen Bygning. Her staar den ene Trediedel af Bygningen, navnlig hele Grønnegadefløjen og Stueetagen Bygningen rundt, til Raadighed for Telegrafvæsenet den Dag, det trænger dertil og ønsker at inddrage den; det ligger i selve Kontrakten. Tre Aars Opsigelighed har man ganske vist maattet indrømme med Hensyn til Stueetagen og fem med Hensyn til Fløjen — jeg tror ikke, jeg tager fejl, at det skulde være omvendt — det er i alt Fald et Aaremaal, som der ingen Fare er ved at binde sig til overfor Lejerne. Men naar denne Frist udløber, kan Staten inddrage til sit eget Brug, hvad den vil af disse Lokaler. Det vil jo ikke paa den Maade i alt Fald kunne lade sig gøre, hvis Staten selv opfører en Telegrafbygning; thi saa maatte den bygge nyt ved Siden af, hvis der var Plads dertil. Det vilde neppe være muligt ved Postgaardskarréen, derimod nok, hvis man var forberedt derpaa, paa en anden Grund, men det er selvfølgelig langt besværligere og ogsaa bekosteligere at skulle opføre en Tilbygning til en ældre Bygning end som her at bryde en Dør igennem; saa har man, hvad man trænger til. — Og hvad det betyder for Telegrafvæsenet at have en saadan Udvidelsesmulighed, ville de Herrer forstaa, naar jeg giver Dem et Par Tal med Hensyn til Telegrafvæsenets Udvikling i de sidste 10 Aar her i Landet. For Københavns Hovedstations Vedkommende er i de sidste 10 Aar Telegrammernes Antal steget fra 870,000 til 1,315,400, det vil sige med 51 pCt., og Statstelefontalterne ere stegne fra et Tal, som kun er tilnærmelsesvis, fordi man ikke havde særligt Regnskab derover den Gang, nemlig 43,600 til 281,400, og deraf blot i de sidste 5 Aar med 550 pCt. Med Hensyn til Indtægterne har Stigningen — ligeledes for Københavns Hovedstation — været fra 255,000 Kr. i 1896 til 833,200 Kr. i det sidst afsluttede Finansaar. Derfor viser ogsaa hele Telegrafvæsenets Budget i de samme 10 Aar en Stigning fra et Underskud paa 157,000 Kr. i 1895—96 til et Overskud paa 195,800 Kr. Det er den Udvikling, som en Bedrift af denne Art er Genstand for, og saa ville de Herrer forstaa, at om end de Lokaler, der her er Tale om, tør forudsættes at tilfredsstille Telegrafvæsenets Krav, ikke blot i Øjeblikket, men ogsaa i en nærmere Fremtid, er det dog af særdeles stor Betydning, at man har Mulighed for saa let at kunne gaa til Udvidelse, som man efter dette Forslag har, naar de nuværende Lokaler

alligevel, vi kunne jo gerne sige forhaabentlig, skulde vise sig at være for smaa.

Jeg tror at turde gaa ud fra, at ærede Medlemmer ville være enige med mig i, at alle disse Hensyn virkelig alvorligt anbefale os at blive staaende ved det her foreslaaede Projekt. Imod det har jeg da ogsaa under Lovforslagets hidtidige Gang kun hørt een Indvending anført, den nemlig, at Bygningen ikke var tilstrækkelig smuk, altsaa det arkitektoniske Hensyn. Naar jeg er ikke blind for Betydningen af en smuk Arkitektur, men for det første synes jeg ikke, at denne Bygning er saa slem, som man vil gøre den til. For mig ser den meget net ud, men derom kan det ikke hjælpe at disputere, Smag og Behag ere jo forskellige. De ere endogsaa overordentlig forskellige indenfor deres Kredse, som selv mene sig at være i allerhøjeste Grad sagkyndige paa dette Omraade. Det har ikke vist sig saa meget ved denne Bygning, men lad os blot se hen til et Spørgsmaal som Spiret paa Nikolaj Taarn. Hvilken Strid er der ikke der opstaaet mellem dem, der kalde sig for de aller-mest sagkyndige! Eller Christiansborg Slot i Fjor! Hvorledes stode de sagkyndige ikke der imod hinanden. De fleste af dem, der toge til Orde, vare maaske nok enige om, at det, der var Udsigt til at faa gennemført, var det daarligste. Saadan er det desværre ofte fra Arkitekternes og de øvrige paa dette Omraade — efter deres egne Anskuelse i alt Fald — særlig kunstforstandige Folks Side, at de lettere kunne blive enige om at kritisere, dadle og rive ned end om at komme med positive Forslag. Det er altsaa noget, der bekræfter sig, ikke blot blandt Lægfolk, men ogsaa blandt sagkyndige, at Smag og Behag ere i høj Grad forskellige, og at det er et saare løst Grundlag at bygge paa, hvad der er arkitektonisk smukt, og hvad der ikke er det. — Men lad os nu ogsaa gaa ud fra, at de Herrer virkelig ere berettigede til at sige, at denne Bygning ikke er saa smuk, som den burde være, saa er det jo et Spørgsmaal, mine Herrer, om man ikke kan købe Guld for dyrt. Det Finanslovsforslag, der nu er oversendt til dette høje Ting, viser et Underskud paa 4 Mill. Kr. Det stemmer egentlig ikke til at se bort fra det økonomiske Hensyn. Og naar de Herrer se hen til, hvorledes mine Forgængere i Slutningen af 90-erne og i Begyndelsen af dette Aarhundrede saa paa Spørgsmaalet om Telegraflokaleres Tilvejebringelse, hvorledes de stode stille overfor de store økonomiske Krav, der i saa Hen-